

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412201666
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6412201666.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivce Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa G. W., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom O., T. XX/XX, prechodne bytom O., T. XX/XX, zastúpeného spoločnosťou Špireková & Partners, s. r. o., so sídlom 965 01 Žiar nad Hronom, Nám. M. Slovenskej č. 6, IČO: 47 232 811, v mene ktorej koná usadená euroadokátka JUDr. Barbara Špireková, proti odporcom G. W., narodenej XX. XX. XXXX a 2/ Q. W., narodeného XX. XX. XXXX, obaja bytom O., T. XX/XX, o návrhu na určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní odporcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/10/2012 - 61 zo dňa 9. júla 2012, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku vo veci samej p o t v r d z u j e .

Vo výroku o náhrade trov konania rozsudok okresného súdu m e n í tak, že navrhovateľovi sa náhrada trov prvostupňového konania n e p r i z n á v a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že právny úkon, a to Darovacia zmluva a Zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 10. 06. 2011 uzavretá medzi darkyňou Y. W., rod. H., nar. XX. XX. XXXX a obdarovanými G. W., rod. W., nar. XX. XX. XXXX a Q. W., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. O., byt č. 27 vo vchode č. 31 na 2. poschodí bytového domu č. 54, postavený na CKN parc. č. XXXX/X, podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku 6970/501840, CKN parc. č. 1521/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1101 m², spoluvlastnícky podiel obdarovaných každý v 1/2-i, vklad zmluvy povolený Správou katastra Žiar nad Hronom V XXXX/XX - pol. XXX/XX, je voči navrhovateľovi právne neúčinná. Zároveň odporcom 1/, 2/ okresný súd uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania a zaplatiť ich do rúk právneho zástupcu navrhovateľa Špireková & Partners, s. r. o., vo výške 594,58 € v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že manželstvo navrhovateľa a Y. W. (darkyne) bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom vydanom v konaní vedenom pod sp. zn. 4C 49/2008 zo dňa 09. 04. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 11. 04. 2008. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4C 47/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 07. 2009, súd zrušil právo spoločného nájmu bytu nachádzajúceho sa v O., Ul. T., č. vchodu XX, č. bytu 27, a určil, že ďalšou nájomníčkou bytu do budúcnosti a členkou družstva bude Y. W. a G. W. je povinný byť

vypratať v lehote 30 dní od zabezpečenia náhradného bytu. Navrhovateľ podal na okresný súd návrh na vyporiadanie BSM dňa 08. 04. 2011, ktorá vec sa vedie pod sp. zn. 5C 100/2011. Predmetný byt bol na LV č. XXXX, k. ú. O., vedený na Y. W. v podiele 1/1 na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 25. 10. 2010. Následne uzatvorila darovaciu zmluvu a zmluvu o zriadení vecného bremena dňa 10. 06. 2011, ktorej vklad bol povolený pod V XXXX/XXXX v prospech odporcov v 1. a 2. rade, ktorí sa stali podieloví spoluvlastníci predmetného bytu s príslušenstvom, každý v podiele 1/2. Podľa názoru okresného súdu navrhovateľovi vzniklo právo odporovať právnomu úkonu žalobou na súde. Pasívne legitimovanými sú odporcovia v 1. a 2. rade, ktorí nadobudli vlastnícke právo k predmetu zmluvy na základe uzavretej darovacej zmluvy a navrhovateľ si svoje právo uplatnil v zákonnej lehote troch rokov. Svedkyňa Y. W. v konaní uviedla, že deti (odporcovia v 1/ a 2/ rade) vedeli, že medzi ňou a jej bývalým manželom prebieha konanie o vyporiadaní BSM, vedeli, že sa súdia o majetok. Predmetnou darovacou zmluvou, teda, došlo k ukráteniu navrhovateľa ako veriteľa, právny úkon bol urobený v rozhodnej dobe medzi daryňou a jej blízkymi osobami, čiže deťmi, kedy úmysel dlžníka a vedomosť druhej strany sa predpokladajú, pričom bolo na odporcoch v 1. a 2. rade, aby preukázali, že úmysel daryne ukrátiť veriteľa nepoznali, ale i to, že im nemožno vyčítať zavinenie tejto neznalosti, resp. že úmysel dlžníka nemohli poznať ani pri náležitej starostlivosti.

Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 42a ods. 1, 2, 3 písm. a), § 42b ods. 1, 2, § 116 OZ.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa zásady úspechu v konaní podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a o povinnosti odporcov 1/, 2/ zaplatiť trovy konania do rúk právneho zástupcu navrhovateľa rozhodol v súlade s ust. § 149 ods. 1 O. s. p..

Proti rozsudku okresného súdu podali v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie odporcovia 1/ a 2/. Poukázali na ust. § 42a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa veriteľ môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa ods. 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený. Poukázali aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 102/99 (R 44/2001), v zmysle ktorého sa za vymáhateľnú pohľadávku považuje pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní; vymáhateľná je teda pohľadávka, ktorá už dospela (je zročná), ktorá čo do svojej povahy nie je pohľadávkou naturálnou, a ktorá však ani nezanikla či už splnením kompenzáciou, preklúziou, či z iného právneho dôvodu. Vymáhateľnú pohľadávku je teda možné charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde. V tomto prípade pohľadávka navrhovateľa ešte nebola zročná a navrhovateľ nebol v postavení veriteľa. Manželstvo ich matky Y. W. s navrhovateľom bolo rozvedené rozsudkom zo dňa 09. 04. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 11. 04. 2008. Po rozvoze bol zrušený spoločný nájom k bytu č. 27 a rozhodnuté, že nájomníčkou je ich matka, ktorá následne byt nadobudla do výlučného vlastníctva od bytového družstva a oni byt nadobudli na základe darovacej zmluvy zo dňa 10. 06. 2011, vklad ktorý bol povolený dňa 30. 06. 2012. Navrhovateľ podal návrh na vyporiadanie BSM na súd dňa 08. 04. 2011. Navrhovateľ teda nebol v postavení veriteľa a nemal vymáhateľnú pohľadávku. V rámci vyporiadania BSM sa rozhoduje o spoločnom majetku ich matky a navrhovateľa, pričom nie je jasný výsledok tohto konania. V čase prevodu bytu ešte nebolo zrejmé, a už vôbec nie isté, že ich matka bude povinná vyplácať navrhovateľa. V čase prevodu sa nedal určiť výsledok konania o vyporiadanie BSM a s rovnakou pravdepodobnosťou ako u navrhovateľa by sa veriteľom mohla stať aj ich matka, ktorú by bol navrhovateľ povinný vyplatiť. V čase prevodu neexistovala voči ich matke žiadna reálna pohľadávka, ktorú by mohol navrhovateľ žalovať na súde, resp., ktorá by bola zročná. Ak by aj v budúcnosti v konaní o vyporiadaní BSM bolo rozhodnuté tak, že ich matka je povinná vyplatiť navrhovateľa, až právoplatnosťou tohto rozhodnutia mu vzniká pohľadávka, ktorá sa stane zročnou až uplynutím lehoty na plnenie určenej v rozhodnutí. Právoplatnosťou rozhodnutia by sa navrhovateľ stal zároveň veriteľom. Až týmto momentom by sa pohľadávka stala žalovateľnou a bolo by jej možné s úspechom odporovať.

Odporcovia 1/, 2/, namietali rozsudok okresného súdu aj vo výroku o náhrade trov konania. Poukázali na to, že obidvaja sú nezamestnaní, evidovaní na úrade práce. Odporca v 2/ rade bol v čase vyhlásenia rozsudku študentom. Nemajú žiadny príjem, ani žiadny vlastný majetok. Žiadali o náhrade trov konania

rozhodnúť podľa § 150 O. s. p., a teda prihliadnúť na dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému účastníkovi konania. Rozsudok okresného súdu žiadali zmeniť a návrh zamietnuť a navrhovateľovi uložiť povinnosť odporcom v 1/ a 2/ rade nahradiť im trovy prvostupňového a odvolacieho konania.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcov tvrdil, že v čase uzavretia darovacej zmluvy medzi Y. W. a odporcami 1/, 2/ mal postavenie veriteľa, nakoľko voči bývalej manželke má pohľadávku vyplývajúcu mu, okrem iného, z doposiaľ nevyporiadanej hodnoty členského podielu bytového družstva, o čom okresný súd vedie samostatné konanie medzi ním a jeho bývalou manželkou. Konštantná judikatúra Najvyššieho súdu SR uvádza, že pojem „vymáhateľný“, nie je možné interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporovaciú žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím (exekučným titulom), ale tak, že ide o vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Pohľadávka voči jeho bývalej manželke je vymáhateľná, a dokonca aj je vymáhaná pred súdom v základnom konaní o vyporiadanie BSM, pričom po rozhodnutí súdu o vyporiadanie BSM sa pohľadávka navrhovateľa voči bývalej manželke stane pohľadávkou vykonateľnou, t. j. takou pohľadávkou, ktorú možno exekvovať. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 2MCdo/21/2005, podľa ktorého, „ak do troch rokov od zániku manželstva zaniklo spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve, môže sa po uplynutí tohto obdobia ten z rozvedených manželov, ktorý sa nestal členom družstva, úspešne domáhať voči druhému manželovi zaplata polovice hodnoty členského podielu titulom vyporiadania spoločného majetkového práva za použitia analógie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka ...“. V konaní bol jednoznačne preukázaný úmysel bývalej manželky navrhovateľa ukrátiť ho spôsobom bezodplatného prevodu nehnuteľnosti na ich spoločné deti, ktoré sú jej blízkymi osobami, a to v čase po začatí konania o vyporiadanie BSM. Vzhľadom na uvedené boli v plnom rozsahu naplnené podmienky odporovateľnosti právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka. Nesúhlasil ani so stanoviskom odporcov 1/, 2/ ohľadom aplikácie ust. § 150 O. s. p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Podľa jeho názoru sa musí jednať o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí náležite odôvodnený. Na strane odporcov neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by bolo možné posudzovať ako dôvody hodné osobitného zreteľa, majetková situácia odporcov je závislá od ich schopností vykonávať zárobkovú činnosť, pričom navrhovateľ nepozná žiadne prekážky, pre ktoré by túto činnosť odporcovia nemohli vykonávať. Tvrdil, že jeho majetkové a zárobkové pomery sú mimoriadne zlé, a práve súdnym konaním ním nezavineným mu vznikli náklady, a v konečnom dôsledku by bolo v rozpore so zákonom mu náhradu celkom alebo sčasti nepriznať. Rovnako je potrebné prihliadnúť na skutočnosť, že okolnosťou, ktorá viedla navrhovateľa k podaniu žaloby voči odporcom 1/, 2/ (vlastným deťom), bol pokus dlžníka (bývalej manželky) ukrátiť uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky. Rozsudok okresného súdu žiadal ako vecne správny potvrdiť. Uplatnil si zároveň aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 66,32 €.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu vo výroku vo veci samej ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania podľa ust. § 220 O. s. p. zmenil.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa ust. § 220 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu vo výroku vo veci samej, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi tam uvedenými. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vec taktiež aj správne právne posúdil. Stotožňuje sa s právnym názorom okresného súdu, a teda vlastne aj dáva za pravdu navrhovateľovi, že pohľadávka voči jeho bývalej manželke je vymáhateľná, a dokonca aj je vymáhaná pred súdom v základnom konaní o vyporiadanie BSM, pričom po rozhodnutí súdu o vyporiadaní BSM sa pohľadávka navrhovateľa voči jeho bývalej manželke stane pohľadávkou aj vykonateľnou. Vymáhateľnou je pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Navrhovateľ podal na okresnom súde žalobu o vyporiadanie BSM a nie je možné mať za to, že až po rozhodnutí okresného súdu navrhovateľovi vznikne vymáhateľná pohľadávka, Rozhodnutím okresného súdu o vyporiadaní BSM navrhovateľovi vznikne už nielen vymáhateľná, ale vykonateľná pohľadávka. Na veci nemení nič ani tá skutočnosť, že v čase podania návrhu na začatie tohto konania ešte nie je zrejmé, či bývalej manželke navrhovateľa vznikne povinnosť navrhovateľa titulom vyporiadania BSM vyplatiť alebo naopak. Kým nie je rozhodnuté o vyporiadaní BSM, sú bývalí manželia navzájom voči sebe v postavení tak veriteľa, ako aj dlžníka, a to práve preto, že do rozhodnutia súdu o tejto skutočnosti nie je zrejmé, či, prípadne komu z nich sa uloží povinnosť titulom vyporiadania BSM vyplatiť druhého z manželov. Každý z nich má tak vymáhateľnú pohľadávkou voči druhému z bývalých manželov.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Pokiaľ však ide o výrok rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania, podľa názoru odvolacieho súdu v súdnej veci sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému navrhovateľovi, a to titulom blízkeho príbuzenského vzťahu medzi účastníkmi konania (otec a deti), pričom obaja odporcovia sú nezamestnaní, evidovaní na úrade práce a v čase vyhlásenia rozsudku prvostupňového súdu bol odporca v 2/ rade študentom. Ani jeden z nich nemá žiadny príjem, ani žiadny vlastný majetok. Odvolací súd prihliadol taktiež aj na tú skutočnosť, že okolnosťou, ktorá viedla navrhovateľa k podaniu žaloby voči odporcom, bol pokus dlžníka (bývalej jeho manželky), ukrátiť navrhovateľa, ktorú skutočnosť vlastne potvrdil aj samotný navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcov 1/, 2/, a teda treba mať za to, že nie odporcovia 1/, 2/ dali navrhovateľovi príčinu na podanie návrhu na začatie konania. Preto krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania zmenil a rozhodol tak, že navrhovateľovi sa náhrada trov prvostupňového konania nepriznáva.

Podľa rovnakej zásady a rovnakého ustanovenia právneho predpisu (v odvolacom konaní v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.) rozhodol odvolací súd aj o náhrade trov odvolacieho konania, keď rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, a to navrhovateľ z toho dôvodu, že v súdnej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania, a odporcom 1/, 2/ okrem toho aj z dôvodu, že hoci si uplatnili právo na náhradu trov odvolacieho konania, v odvolacom konaní neboli úspešní.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.